

Előrehaladás a coronariabetegségre való fokozott hajlam és a súlyosabb lefolyás veszélyének kimutatásában

A *Chlamydia pneumoniae*-fertőzésnek a coronariabetegség kiváltásában és annak progressziójában játszott szerepe a mannózkötő lektin módosító hatásától függ

Az utóbbi néhány évben nagy figyelmet keltettek azok a közlemények, amelyek megalapozottnak látszó módon a *Chlamydia pneumoniae* szerepét vetették fel a coronariabetegség kiváltásában. A későbbi vizsgálatok azonban ellentmondásos eredményekhez vezettek. A *Chlamydia pneumoniae*-fertőzés kiváltó szerepének szerológiai úton végzett igazolását súlyosan akadályozta ugyanis az, hogy idősebb korban a lakosság több mint 60%-a már átvészelte a fertőzést, a kórokozó ellen immunanyaggal is rendelkezik.

A kutatók egy másik csoportja a betegség oka és hajlama előrejelzésének célját a mannózkötő lektin esetleges szerepének tisztázásával kívánta megközelíteni. A mannózkötő lektin veleszületett komplementaktiváló immunológiai védőfehérje, amely a különböző kórokozók felületén lévő mannózhhoz kötődve fejt ki hatását. A mannózkötő lektin és a coronariabetegség kapcsolatára utalhatott már eddig is az a körülmény, hogy ez a fehérje különösen erősen kötődik a *Chlamydia pneumoniae*-hoz; az is kiderült, hogy a mannózkötő lektin genetikailag eltérő variánsa alléljeinek gyengébb az immundefenzív funkciója, ez a fertőzésekre való fokozott hajlammal jár együtt. Azonban egyedül e variáns allélek adata alapján nem sikerült bizonyítani a coronariabetegségben játszott szerepüket.

E közlemény szerzői abból a feltevésből indultak ki, hogy a két tényező együtt – a *Chlamydia pneumoniae*-fertőzöttség és a mannózkötő lektin gyengébb immun-

védő variánsainak együttes jelenléte – hajlamosít a betegségre.

A feltevés bizonyítására hét intézet összefogásával nagyszámú, coronariabetegségben szenvedő betegnél és kontrollokon végeztek jól tervezett vizsgálatokat. Az igényes szerológiai, virológiai és molekuláris genetikai vizsgálatok eredménye alapján kiderült, hogy a *Chlamydia pneumoniae*-fertőzés abban az esetben – de csak akkor – jelent kifejezett hajlamot a coronariabetegség bekövetkezésére, majd annak progresszív súlyosbodására, ha a betegben a mannózkötő lektin variáns allélje is jelen van.

A vizsgálatok a legkorszerűbb módszerekkel történtek; az eredményeket korszerű statisztikai eljárásokkal (Fischer-féle egzakt teszt, Mann-Whitney-teszt, logisztikai regresszióanalízis) értékelték.

A betegségre való hajlamot, illetve súlyosabb lefolyásának veszélyét tehát a *Chlamydia pneumoniae*-fertőzés és egy genetikai tényező együttes jelenléte határozza meg.

Az eredmények gyakorlati jelentősége – legalábbis távlatilag – kézenfekvő. Jelentős fordulatot hozhat a betegek sorsának alakulásában az igazoltan veszélyeztetett személyek felkutatása és a fertőzés kivédése, valamint a már bekövetkezett fertőzés kezelése esetén a további veszélyeztető tényezők kiiktatása. A szerzők azonban a közlemény záradékában, a szokásos óvatossággal, további prospektív vizsgálatok kedvező eredményeitől függően tartják lehetségesnek végleges következtetések levonását.

dr. Rugonfalvi-Kiss Szabolcs, dr. Endrész Valéria, dr. Madsen Hans Ole, dr. Burián Katalin, dr. Duba Jenő, dr. Prochászka Zoltán, dr. Karádi István, dr. Romics László, dr. Gönczöl Éva, dr. Füst György, dr. Garred Péter
A Semmelweis Egyetem, III. Sz. Belklinika, az Országos Kardiológiai Intézet, az MTA Anyagcsere-, Genetikai és Immunológiai Kutatócsoport, a Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ Virologiai Osztálya, a Szegedi Tudományegyetem Mikrobiológiai Intézet, a koppenhágai Rigshospitalet Szövetpizáló Laboratórium és Klinikai Immunológiai Intézet közleménye

Megjelent: Association of *Chlamydia pneumoniae* with coronary artery disease and its progression is dependent on the modifying effect of mannose-binding lectin. *Circulation* 2002;106(9):1071-6.